

BESLUIT (GBVB) 2023/231 VAN DE RAAD**van 2 februari 2023****betreffende een steunmaatregel in het kader van de Europese Vredesfaciliteit ter ondersteuning van de door de militaire bijstandsmissie van de Europese Unie ter ondersteuning van Oekraïne opgeleide Oekraïense strijdkrachten**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 41, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad ⁽¹⁾ werd de Europese Vredesfaciliteit (de “faciliteit”) opgericht voor de financiering door de lidstaten van acties van de Unie uit hoofde van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) die tot doel hebben de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken op grond van artikel 21, lid 2, punt c), van het Verdrag. Meer in het bijzonder dient de faciliteit op grond van artikel 1, lid 2, punt b), i), van Besluit (GBVB) 2021/509 gebruikt te worden voor de financiering van steunmaatregelen zoals acties ter versterking van de capaciteiten op militair en defensiegebied van derde staten en van regionale en internationale organisaties.
- (2) De verdieping van de dialoog en de samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie is een van de belangrijkste doelstellingen van de associatieovereenkomst tussen de Unie en Oekraïne ⁽²⁾. De nauwere samenwerking op het gebied van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) tussen de Unie en Oekraïne en de afstemming van het Oekraïense beleid op het GBVB waren enkele resultaten van de 22e top tussen de Europese Unie en Oekraïne van 6 oktober 2020, waarop tijdens de 23e top tussen de Europese Unie en Oekraïne van 12 oktober 2021 in Kyiv is voortgebouwd.
- (3) De Russische agressie tegen Oekraïne sinds 2014 is in februari 2022 op dramatische wijze geëscaleerd met de niet-uitgelokte invasie van Oekraïne. De Oekraïense strijdkrachten blijven de territoriale integriteit van Oekraïne verdedigen en de burgers beschermen met de beperkte middelen die zij ter beschikking hebben.
- (4) Op 30 september 2022 hebben de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Defensie van Oekraïne zich gezamenlijk positief uitgelaten over de steun van de Unie aan de Oekraïense strijdkrachten, en de Unie verzocht een militaire bijstandsmissie van de Europese Unie ter ondersteuning van Oekraïne (EUMAM Ukraine) in te stellen ter versterking van de vermogens van de Oekraïense strijdkrachten.
- (5) Op 17 oktober 2022 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2022/1968 ⁽³⁾ vastgesteld, waarbij een militaire bijstandsmissie van de Europese Unie ter ondersteuning van Oekraïne werd ingesteld. Zoals benadrukt in dat besluit, valt de missie onder de geïntegreerde EU-aanpak ter ondersteuning van Oekraïne, die steunmaatregelen ten behoeve van de Oekraïense strijdkrachten omvat.
- (6) EUMAM Ukraine zal worden belast met de uitvoering van de steunmaatregel. Zij zal verantwoordelijk zijn voor de terugbetaling van persoonlijke opleidingspakketten en alle andere uitrusting en materieel die niet zijn ontworpen om te doden en die de lidstaten ter ondersteuning van de opleidingsactiviteiten verschaffen. Er zal nauwe coördinatie nodig zijn tussen de Militaire Staf van de EU, EUMAM Ukraine en andere hoofdkwartieren van de missie, alsook tussen de lidstaten die betrokken zijn bij de opleidingsactiviteiten.

⁽¹⁾ Besluit (GBVB) 2021/509 van de Raad van 22 maart 2021 tot oprichting van een Europese Vredesfaciliteit, en tot intrekking van Besluit (GBVB) 2015/528 (PB L 102 van 24.3.2021, blz. 14).

⁽²⁾ Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds (PB L 161 van 29.5.2014, blz. 3).

⁽³⁾ Besluit (GBVB) 2022/1968 van de Raad van 17 oktober 2022 betreffende een militaire bijstandsmissie van de Europese Unie ter ondersteuning van Oekraïne (EUMAM Ukraine) (PB L 270 van 18.10.2022, blz. 85).

- (7) Overeenkomstig artikel 11, lid 3, van Besluit (GBVB) 2022/1968 dienen persoonlijke opleidingspakketten niet langer als gemeenschappelijke kosten te worden beschouwd zodra zij in het kader van een steunmaatregel onder de faciliteit zijn verstrekt.
- (8) De steunmaatregel dient te worden uitgevoerd met inachtneming van de beginselen en vereisten van Besluit (GBVB) 2021/509, met name overeenkomstig Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad ⁽⁴⁾, en in overeenstemming met de voorschriften voor de uitvoering van de in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven.
- (9) De Raad bevestigt vastbesloten te zijn de mensenrechten, de fundamentele vrijheden en de democratische beginselen te beschermen, te bevorderen en na te leven, de rechtsstaat en goed bestuur te versterken in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het internationaal recht, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Instelling, doelstellingen, reikwijdte en duur

1. Bij dit besluit wordt een steunmaatregel ten gunste van Oekraïne (de "begunstigde") ingesteld, die wordt gefinancierd in het kader van de Europese Vredesfaciliteit (de "faciliteit") (de "steunmaatregel").
2. De steunmaatregel heeft als doelstelling het ondersteunen van de capaciteitsopbouw van de Oekraïense strijdkrachten via de militaire bijstandsmis­sie van de Europese Unie ter ondersteuning van Oekraïne (EUMAM Ukraine), teneinde de Oekraïense strijdkrachten in staat te stellen de territoriale integriteit en soevereiniteit van Oekraïne te verdedigen en de burgerbevolking tegen de aanhoudende militaire agressie te beschermen.
3. Ter verwezenlijking van de in lid 2 vermelde doelstelling wordt via de steunmaatregel aan de lidstaten financiering verstrekt voor:
 - a) het leveren van uitrusting en materieel die niet zijn ontworpen om te doden, overeenkomstig de operationele behoeften van EUMAM Ukraine en zoals gevraagd door Oekraïne, en
 - b) het verlenen van diensten, waaronder vervoer, bewaring, onderhoud en reparatie van de onder punt a) door de lidstaten ter beschikking gestelde goederen voor de opleiding in het kader van EUMAM Ukraine.
4. Na de voltooiing van de opleiding of bij de beëindiging van EUMAM Ukraine wordt de bewaring van de in het kader van deze steunmaatregel verstrekte uitrusting en materieel die niet zijn ontworpen om te doden, weer overgedragen aan de begunstigde. Afhankelijk van de behoeften van Oekraïne kunnen onderdelen van de persoonlijke opleidingspakketten, zodra ze bij de opleiding gebruikt zijn, weer aan de begunstigde worden overgedragen.
5. De steunmaatregel heeft een looptijd van 24 maanden vanaf de datum van vaststelling van dit besluit of tot het verstrijken van het besluit waarbij EUMAM Ukraine werd ingesteld, indien dat eerder gebeurt.

Artikel 2

Financiële regelingen

1. Het financiële referentiebedrag ter dekking van de uitgaven in verband met de steunmaatregel bedraagt 45 000 000 EUR.
2. De uitgaven worden beheerd overeenkomstig de voorschriften voor de uitvoering van in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven voor operaties.

⁽⁴⁾ Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99).

3. Overeenkomstig artikel 29, lid 5, van Besluit (GBVB) 2021/509 kan de beheerder voor operaties na de vaststelling van dit besluit verzoeken om bijdragen tot en met 45 000 000 EUR. De door de beheerder voor operaties gevraagde middelen worden uitsluitend gebruikt voor uitgaven binnen de grenzen die door het bij Besluit (GBVB) 2021/509 opgerichte comité zijn goedgekeurd in de desbetreffende gewijzigde begroting behorend bij de steunmaatregel.

4. Uitgaven in verband met de uitvoering van de steunmaatregel komen voor financiering in aanmerking vanaf de datum waarop EUMAM Ukraine van start gaat. Uitgaven in verband met persoonlijke opleidingspakketten komen voor financiering in het kader van deze steunmaatregel in aanmerking vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 3

Regelingen met de begunstigde

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") treft de nodige regelingen met de begunstigde om ervoor te zorgen dat die de bij dit besluit vastgestelde vereisten en voorwaarden naleeft, als voorwaarde voor het verlenen van steun in het kader van de steunmaatregel.

2. De in lid 1 bedoelde regelingen omvatten bepalingen die de begunstigde ertoe verplichten ervoor te zorgen dat:

- a) de in het kader van de steunmaatregel ondersteunde eenheden van de Oekraïense strijdkrachten het toepasselijk internationaal recht naleven, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;
- b) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa naar behoren en efficiënt worden ingezet voor de doeleinden waarvoor zij zijn verstrekt;
- c) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa voldoende worden onderhouden, zodat die gedurende hun gehele levensduur bruikbaar en operationeel beschikbaar blijven;
- d) de in het kader van de steunmaatregel verstrekte activa aan het einde van hun levenscyclus niet verloren gaan of zonder toestemming van het bij Besluit (GBVB) 2021/509 ingestelde comité voor de faciliteit worden overgedragen aan andere personen of entiteiten dan die welke in de in lid 1 bedoelde regelingen staan vermeld.

3. De in lid 1 bedoelde regelingen omvatten tevens bepalingen inzake opschorting en beëindiging van de steun in het kader van de steunmaatregel indien blijkt dat de begunstigde de in lid 2 vervatte verplichtingen niet nakomt.

Artikel 4

Uitvoering

1. De hoge vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor het waarborgen van de uitvoering van dit besluit overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/509 en overeenkomstig de voorschriften voor de uitvoering van in het kader van de faciliteit gefinancierde ontvangsten en uitgaven, op een wijze die strookt met het geïntegreerd methodisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.

2. De in artikel 1, lid 3, bedoelde activiteiten in verband met de terugbetaling van en het toezicht op de door de lidstaten verstrekte uitrusting en materieel die niet zijn ontworpen om te doden, worden uitgevoerd door EUMAM Ukraine.

Artikel 5

Toezicht, controle en evaluatie

1. De hoge vertegenwoordiger ziet erop toe dat de begunstigde de in artikel 3 vervatte verplichtingen nakomt. Dat toezicht dient om kennis te verschaffen over de context van en het risico op niet-nakoming van de in artikel 3 vervatte verplichtingen, en helpt dergelijke gevallen van niet-nakoming, waaronder schendingen van het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht door de met de steunmaatregel ondersteunde eenheden van de Oekraïense strijdkrachten, te voorkomen.

2. De controle na verzending van uitrusting wordt georganiseerd in overeenstemming met het geïntegreerde methodologisch kader voor de beoordeling en vaststelling van de vereiste maatregelen en controles voor steunmaatregelen in het kader van de faciliteit.
3. Na afloop van de steunmaatregel voert de hoge vertegenwoordiger een evalueatie uit om te beoordelen of de steunmaatregel heeft bijgedragen tot de verwezenlijking van de in artikel 1, lid 2, genoemde doelstelling.

Artikel 6

Verslaglegging

Gedurende de uitvoeringsperiode brengt de hoge vertegenwoordiger overeenkomstig artikel 63 van Besluit (GBVB) 2021/509 halfjaarlijks verslag uit aan het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) over de uitvoering van de steunmaatregel. De beheerder voor operaties informeert overeenkomstig artikel 38 van dat besluit, met de steun van de missiecommandant, het bij dat besluit ingestelde comité voor de faciliteit regelmatig over de uitvoering van de ontvangsten en uitgaven.

Artikel 7

Opschorting en beëindiging

1. Het PVC kan overeenkomstig artikel 64 van Besluit (GBVB) 2021/509 besluiten de uitvoering van de steunmaatregel geheel of gedeeltelijk op te schorten.
2. Het PVC kan de Raad ook aanbevelen de steunmaatregel te beëindigen.

Artikel 8

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 2 februari 2023.

Voor de Raad
De voorzitter
J. ROSWALL